

Predikan tredje advent 15 dec 2019 Västerortskyrkan
Bana väg för herren

Lukasevangeliet kapitel 3, vers 1-15

*Under femtonde året av kejsar Tiberius regering, när Pontius Pilatus var ståthållare i Judéen, Herodes tetrark i Galileen, hans bror Filippus i Itureen och Trachonitis och Lysanias i Abilene, och när Hannas och Kajafas var överstepräster, kom Guds ord till Sakarias son Johannes i öknen. Han begav sig till trakten kring Jordan och förkunnade överallt syndernas förlåtelse genom omvändelse och dop, som det står skrivet i boken med profeten Jesajas ord: En röst ropar i öknen: **Bana väg för Herren, gör hans stigar raka. Varje klyfta skall fyllas, varje berg och höjd skall sänkas. Krokiga stigar skall rätas och steniga vägar jämnas. Och alla människor skall se Guds frälsning.** När folk kom ut i stora skaror för att döpas av honom sade han till dem: "Huggormsyngel, vem har sagt er att ni kan slippa undan den kommande vreden? Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen. Och börja inte säga er: Vi har Abraham till fader. Jag säger er att Gud kan uppväcka barn åt Abraham ur dessa stenar. Redan är yxan satt till roten på träden. Varje träd som inte bär god frukt skall huggas bort och kastas i elden." Folket frågade honom: "Vad skall vi då göra?" Han svarade: "Den som har två skjortor skall dela med sig åt den som ingen har, och den som har bröd skall göra på samma sätt." Även tullindrivare kom dit för att bli döpta och frågade honom: "Mästare, vad skall vi göra?" Han svarade: "Driv inte in mer än vad som är fastställt." Och när det kom soldater och frågade honom: "Och vi, vad skall vi göra?" sade han till dem: "Pressa inte av någon pengar med våld eller hot, utan nöj er med er sold." Folket var fyllt av förväntan, och alla frågade sig om inte Johannes kunde vara Messias.*

Och svaret på *allas* fråga huruvida Johannes kunde vara Messias var Nej! Johannes kunde inte vara Messias. Så nu vet ni det. Det står i verserna direkt efter den text vi har läst. Lite märkligt att avsluta en evangelietext med en fråga som är så lätt att besvara och som liksom hänger kvar.

Men om han nu inte kunde vara Messias så är det ju uppenbart att Johannes hade många kvaliteter. Visst han var en knäppgök, en särling, men till skillnad från alla dessa knäppgökar som har makt i världen idag så hade han ett patos och en tydlighet som sannerligen är lovvärd. Patos och tydlighet som är skrämmande frånvarande bland världens ledande män idag.

Han hade också en stark förmåga att läsa av frågorna han fick utifrån vem som ställde dem. Inte utifrån sina egna åsikter först och främst. Alla svaren blev utmanande och relevanta för frågeställaren. Och alla svaren syftade till att varje människa har ansvar för sitt liv så att andra kan få ordning på sina liv.

Det handlar om att leva solidariskt, det jag gör spelar roll för andra. Hans olika svar vittnade också om att det finns många och olika frågor och att svaren behöver inte vara enhetliga och allena rådande. Vissa människor behöver höra vissa saker och andra människor behöver höra andra saker.

Det finns inte bara ett svar, det finns inte bara en väg!

Idag har vi sjungit adventspsalmen framför andra *Bereden väg för Herran*. Låt oss göra en kort men välbehövlig språkanalys av titeln. Det behövs för det blir vanligare och vanligare att psalmen får en förenklad titel. Så var det för ett par veckor sedan då en av lärarna på Vällingbyskolan hade satt ihop programmet till tvåornas fina adventssamling här i kyrkan. Som första sång skulle vi sjunga Bered EN väg för Herran. Men psalmen heter BEREDEN väg för Herran. Och det är en väldig skillnad på olika. Är det EN väg eller handlar det om en uppmaning att BEREDA och hur många vägar det blir är ointressant. Huvudsaken är att vägen bereds så att människor kan nå Gud och så att Gud kan nå människor.

Vi måste återerövra det goda imperativet. Bered! Eller som vi skulle kunna säga idag Gört!

Johannes döparens sätt att möta människorna i dagens berättelse visar med all önskvärd tydlighet att det handlar om att bereda många och olika vägar.

Budskapet på den tredje söndagen i advent är att bana väg för Herren. Det goda exemplet är Johannes döparen. Och syftet är att alla människor ska se Guds frälsning. Att alla människor ska bli upprättade och bemyndigade. Och för att nå dit så är det mycket arbete kvar, för att skapa den ömsesidiga tillgängligheten mellan Gud och människa. *Bana väg för Herren, gör hans stigar raka. Varje klyfta skall fyllas, varje berg och höjd skall sänkas. Krokiga stigar skall rätas och steniga vägar jämnas.* Gör det enkelt för människor att nå Gud och gör det enkelt för Gud att nå människor.

När vi tittar tillbaka på historien och när vi genomlyser vår samtid så är det beklagligt att se hur mycket av all den bråte som lagts ut på vägarna, hur många av de fallgropar, ja rena slukhål, som funnits och finns, hur många krångligheter som avkrävts, hur mycket av allt detta som kommit från kyrkan själv, från kristna, från den maktkyrka som blev ett faktum på 300-talet. Vi måste försöka komma ihåg att berättelserna vi läser hör hemma i en tid då kristna och kyrkan var subversiv, den kämpade ur ett underifrånperspektiv. Detta perspektiv gjorde att den såg på människor och värld på ett annat sätt än den kom att göra då den blev en maktkyrka. Detta synsätt måste återerövrats för varje tid och i varje kyrka som vill söka ett sätt att leva nära berättelsernas ursprung.

I evangelierna, precis som i andra delar av Nya testamentet, är det tydligt att kärleken är överordnad allt. Men denna överordnade tolkningsprincip och målsättning fick tidigt stryka på foten. Varför? Jo troligen för att de starka krafterna inom oss och emellan oss, i grupper och i länder är svårstoppade och det är lätt att falla till föga

för dem och göra dem överordnade fastän de är i allra högsta grad underordnade. Jag tänker på egoismen och makten. Att ständigt låta det som gagnar en själv ligga till grund för åsikter, beteenden, handlingar. Historien är överfull av detta, i stort som i smått. Och inte bara historien... nuet är skrämmande, nästan förlamande, när det kommer till vad vi människor är beredda att säga och göra för att försvara vårt eget. Och med de ledare som väljs runtom i världen blir det inte enklare.

Uppenbarligen är det så att innan vi kan bana väg för herren, fylla alla klyftor, sänka berg och höjder, rätta stigar och jämna vägar, så behöver vi få rätsida på oss själva. Vem är jag i allt detta, vem är du? Hur drabbade är vi av självupptagenhet, hur bekväma har vi blivit? Om självupptagenhet och bekvämlighet har satt sig på djupet så kanske vi kan känna oss ganska nöjda med en del klyftor som delar upp oss. Vi kanske kan dra nytta av en del berg som är i vägen, och det gör väl inget om vissa stigar är så krokiga så att inte alla kommer fram, och är vägarna lite ojämna så kan det vara bra för då kan vi ta oss fram fortare och andra kommer på efterkälken... Nej, så tänker vi väl inte. Nej det gör vi kanske inte men helt klart lever vi så, i alla fall jag.

Bana väg för Herren, gör hans stigar raka. Varje klyfta skall fyllas, varje berg och höjd skall sänkas. Krokiga stigar skall rätas och steniga vägar jämnas. Och alla människor skall se Guds frälsning.

Och ALLA människor ska se Guds frälsning, alla människor ska få ett gott liv, alla människor ska få värde, alla människor, alla människor... och då spelar det väl inte så stor roll vilken vinning jag kan få... det gäller ALLA.

Kan det vara så att vi behöver omvändelse? Kanske inte en sån där klassisk variant där vi ber om förlåtelse och blir upprättade och sen är allt bra. Nej, en mer kollektivt inriktad omvändelse. En omvändelse bort från egot och till det gemensamma, en omvändelse bort från självupptagenhet och till att alla människor ska se Guds frälsning.

En sådan omvändelse behöver vi dagligen. För denna världen och denna tiden försätter oss ständigt i att tänka på oss själva och strunta i andra. Varje morgon kanske vi ska be *Gode kärleksfulle Gud, allt och allas Gud, hjälp mig att se andra idag så blir säkert också jag sedd. Amen*

Precis när jag skrev denna bön pep det i mobilen. Ett sms från UNHCR, FN:s flyktingorgan: *Tänd ett ljus i mörkret för världens flyktingar! Svara LUCIA och skänk två klimatsmarta solcellslampor för 226 kr. Varmt tack, UNHCR. Avregistrera? Svara AV*

Vad jag gjorde? Jag la undan telefonen och tänkte fortsätta skriva predikan men sen stannade jag upp. Läste sms:et igen och tänkte *Bana väg för Herren, gör hans stigar raka. Varje klyfta skall fyllas, varje berg och höjd skall sänkas. Krokiga stigar skall rätas och steniga vägar jämnas. Och alla människor skall se Guds frälsning.*

Jag vet, vi får 1000 chanser om dagen att ge, och ge, och ge. Någon sträcker fram en knögglig pappersmugg här och en aktivist med slipad tunga kommer med en lista där, ett sms, ett mail, ett brev. Självklart kan vi inte ge till alla men lika självklart kan vi ge till några.

För... *Än finns det en värld. Den lever trots makter av död och fördärv. Ty ordet blev motsagt, Guds skapelseord, och redan satt yxa till livsträdets rot, men räddningen sändes oss ovanifrån: Guds enfödde Son.*

*I tjänargestalt kom Ordet till oss och försonade allt,
steg ner i vår skuld och vårt lidandes djup och älskade världen tillbaka till Gud.
Det brustna blev helt i hans kärlek till oss på Golgata kors.
Apostlar gick ut med budskap till folken att Kristus är Gud.
De lade ett hav mellan makternas hot och livet i tro på Guds mäktiga Ord:
ur dörelsens hav steg en mänsklighet fram i tron på hans namn,*

*Att leva i tro är grenarnas liv från Olivträdets rot,
att bära ett ok i sitt jordiska kall men själv vara buren av den som bär allt
och svara på åklagarmakternas dom försoningens ord.*

*Guds offrade lamm ges ut för oss alla som Herren har sagt,
att världen må leva och syndare tro och förbönen omsluta himmel och jord.
Av änglars och människors bön i hans namn står jordkretsen fast.*

*En ångest går fram och ofreden rister i livsträdets stam.
Då kallar Guds Ande de kristna till bot, att bedja sig samman att världen må tro.
O, lyft i vår söndrings och vilshets natt försoningens kalk.*

Vi sjunger Psalm 62. Vi har lyssnat till alla verserna men vi sjunger vers 1, 2 och 6 och siktar in oss på nattvardsbordet och Guds inbjudan till måltid för alla...alla!